

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ในการโฆษณา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองเกี่ยวกับภาษาโฆษณา โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับชั้น ดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ และศึกษาข้อคิดเห็นจากผู้วางแผนการโฆษณา อาจารย์ที่สอนวิชาเกี่ยวกับการโฆษณา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา รวมทั้งศึกษาหนังสือ เอกสารเกี่ยวกับการโฆษณา และสำรวจภาษาโฆษณาจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และป้ายโฆษณา เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม 1 ชุด สำหรับถามความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในระดับมัธยมศึกษา ลักษณะแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ภาค ดังนี้
 - ภาคที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามการใช้เวลาอ่านหนังสือพิมพ์ ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ ฯลฯ การรับสารภาษาโฆษณาจากสื่อมวลชน ลักษณะของโฆษณาที่สนใจ ฯลฯ คำถามส่วนนี้เป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือกร (Check List)
 - ภาคที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาโฆษณาในทัศนะของนักเรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)
 - ภาคที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้อยคำส่วนวนที่ใช้ในภาษาโฆษณา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) กัดแปลงจากวิธีการของ

ลิเกอ์ท (Likert) และเปิดโอกาสให้นักเรียนให้เหตุผลเอง โดยมีตัวอย่างของเหตุผล ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน และอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 40 คน อีก 2 สัปดาห์ต่อมา ใ้ทดสอบซ้ำ (Test-Retest) โดยการนำแบบทดสอบ ชุดเดิมไปสอบถามกับนักเรียนกลุ่มเดิม เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นและปรับปรุงแบบสอบถาม และ นำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

X = คะแนนที่ 1 ครั้งแรก

Y = คะแนนที่ 1 ครั้งหลัง

N = จำนวนผู้ทดสอบ

r_{tt} = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม เพิ่มเติมและแก้ไขความที่คลุมเคลือ เพื่อให้แบบสอบถามมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 577 คน แบ่งตามเพศแยก เป็นนักเรียนชาย 294 คน และนักเรียนหญิง 283 คน ถ้าแบ่งตามระดับชั้นจะเป็นชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น 300 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย 277 คน ตัวอย่างประชากรเหล่านี้มาจาก

¹ ลวน สายยศ และอังคณา คันศิริรัตนานนท์, สถิติวิทยาทางการศึกษา (พระนคร: วัฒนาพานิช, 2515) หน้า 176.

โรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 10 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนวัดควรมณีเวศ
2. โรงเรียนวัดสุทธิวราราม
3. โรงเรียนตันศิริราษฎร์วิद्याลัย ✕
4. โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม
5. โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
6. โรงเรียนเซนต์คอมินิก
7. โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิद्याลัย
8. โรงเรียนเรวดี
9. โรงเรียนราชินี
10. โรงเรียนสตรีประทีปวิทย์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากคณบดีบัณฑิตวิद्याลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนต่าง ๆ โดยผู้วิจัยไปติดต่อขอแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง เริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2522 ถึงวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2523 แบบสอบถามส่งไปทั้งหมด 620 ฉบับ ได้รับคืน 593 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.65 ในจำนวนที่ได้รับคืนเป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์เสีย 16 ฉบับ ผู้วิจัยจึงคัดออกเหลือแบบสอบถามที่นำมาใช้วิเคราะห์เพียง 577 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.06 ของจำนวนที่นำส่งทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนและใช้จำนวน 577 ฉบับ มาวิเคราะห์ตามลักษณะของแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามภาคที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบกำหนดค่าตอบให้เลือก (Check List) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป การรับสารภาษาโฆษณาจากสื่อมวลชนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการโฆษณา ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

ก. แง่หาความถี่ของแต่ละตัวเลือกในข้อความ

ข. หาค่าร้อยละ (Percent)

ค. นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. แบบสอบถามภาคที่ 2 และภาคที่ 3-ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาโฆษณา และถ้อยคำส่วนหนึ่งที่ใช้ในภาษาโฆษณา มีจำนวนทั้งหมด 55 ข้อ ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

ก. แง่หาความถี่ของแต่ละระดับความคิดเห็น โดยกำหนดค่าน้ำหนักมาตราส่วนของข้อความ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด, เหมาะสมที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 4
เห็นด้วยมาก, เหมาะสม	ให้คะแนนเท่ากับ 3
เห็นด้วยน้อย, ไม่เหมาะสม	ให้คะแนนเท่ากับ 2
เห็นด้วยน้อยที่สุด, ไม่เหมาะสมที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 1

ข. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของแต่ละระดับความคิดเห็น โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความถี่ ดังนี้

3.56 - 4.00 หมายถึงว่า เห็นด้วยมากที่สุด, เหมาะสมที่สุด

2.56 - 3.55 หมายถึงว่า เห็นด้วยมาก, เหมาะสม

1.56 - 2.55 หมายถึงว่า เห็นด้วยน้อย, ไม่เหมาะสม

1.00 - 1.55 หมายถึงว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด, ไม่เหมาะสมที่สุด

ค. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ

ง. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับภาษาโฆษณาและถ้อยคำส่วน

ที่ใช้ในภาษาโฆษณา โทยีโซคาสี (z - test) ทดสอบความมีนัยสำคัญ

จ. นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. แบบสอบถามภาคที่ 3 ตอนที่ 2 เป็นเหตุผลของความคิดเห็นของตอนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ก. นำมาแจกแจงความถี่ของเหตุผลแต่ละข้อ

ข. หาค่าร้อยละ (Percent)

ค. นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

✓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

✓ 1. หาค่าร้อยละ (Percent)

✓ 2. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

f = จำนวนความถี่ของคะแนน

X = ค่าของน้ำหนักคำตอบเป็น 4, 3, 2, และ 1

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

$\sum fX$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

- S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- $\sum fX^2$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน
- $\sum fX$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน
- N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4. ทดสอบความมีนัยสำคัญ (Z-Test) โดยใช้สูตร

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}}$$

- \bar{X}_1 = ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนหญิง, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
- \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนชาย, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
- σ_1 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นนักเรียนหญิง, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
- σ_2 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นนักเรียนชาย, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
- N_1 = จำนวนนักเรียนหญิง, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
- N_2 = จำนวนนักเรียนชาย, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

¹ ประคอง กรวรรณสุต, สถิติประยุกต์สำหรับครู, หน้า 51.
² เรื่องเดียวกัน, หน้า 88 - 89.